

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 43/2010-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. februára 2010 predbežne prerokoval sťažnosť F., B., zastúpeného advokátom JUDr. D. L., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 43 Cob 230/2009 a jeho rozsudkom z 24. septembra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. decembra 2009 doručená sťažnosť F. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“),

ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 43 Cob 230/2009 a jeho rozsudkom z 24. septembra 2009 (ďalej aj „namietaný rozsudok krajského súdu“).

Sťažovateľ bol v procesnom postavení navrhovateľa účastníkom konania v spore proti S., a. s., o určenie neplatnosti uznesení valného zhromaždenia uskutočneného 18. januára 2008 v konaní vedenom Okresným súdom Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 60 Cb 93/2008, ktorý rozsudkom z 18. júna 2009 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) návrh sťažovateľa zamietol s tým, že o trovách konania bude rozhodnuté po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Sťažovateľ podal proti označenému rozsudku okresného súdu odvolanie, ktorým sa domáhal jeho zrušenia v celom rozsahu, a pre prípad, že by krajský súd potvrdil napadnuté rozhodnutie, navrhol pripustiť dovolanie. Krajský súd ako súd odvolací namietaným rozsudkom potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu s tým, že o trovách konania rozhodne súd prvého stupňa.

Sťažovateľ zastávajúc názor, že namietaným rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu označených práv, podal ústavnému súdu sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou sa domáha vydania tohto nálezu:

„1. Krajský súd v Banskej Bystrici postupom a rozsudkom sp. zn. 43 Cob 230/2009 zo dňa 24. 9. 2009 porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 Cob 230/2009 zo dňa 24. 9. 2009 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktorú je Krajský súd v Banskej Bystrici povinný vyplatiť na účet advokáta JUDr. D. L. do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Sťažovateľ podrobne opisuje skutkové okolnosti daného prípadu a odôvodňuje, prečo považuje namietaný rozsudok krajského súdu za arbitrárny a na základe čoho dospel k záveru o porušení svojich označených práv odvolávajúc sa pritom aj na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a ústavného súdu.

V závere sťažnosti sťažovateľ uviedol, že 27. novembra 2009 podal dovolanie na „*Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku z dôvodu, že rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 24. 9. 2009 sp. zn. 43 Cob 230/2009 bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v dôsledku čoho sťažovateľovi bola odňatá možnosť konať pred súdom.*“.

V rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti ústavný súd zistil, že o podanom dovolaní nebolo dosiaľ rozhodnuté (vec nebola ešte predložená dovolaciemu súdu).

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá bez ďalšieho aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým právnickým osobám alebo fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, rozhodnutia ktorých sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Podstatou námietok sťažovateľa je tvrdenie o arbitrárnosti namietaného rozsudku krajského súdu (v spojení s rozsudkom okresného súdu) vyúsťujúce do záveru o nerešpektovaní jeho základného práva na súdnu ochranu (resp. práva na spravodlivé súdne konanie), v dôsledku namietaného porušenia ktorých sa domáhal v konaní pred ústavným súdom, tak aj podaním dovolania najvyššiemu súdu zrušenia namietaného rozsudku krajského súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu sp. zn. 60 Cb 93/2008 z 18. júna 2009. Označeným rozsudkom okresného súdu bol zamietnutý návrh sťažovateľa na určenie neplatnosti uznesení valného zhromaždenia SAD, Banská Bystrica, a. s.

Ústavný súd napokon poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých zaujal právny názor (podobne napr. m. m. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Vzhľadom na uvedené možno vysloviť názor, že sťažnosť sa v okolnostiach daného prípadu javí ako podaná predčasne. V tejto spojitosti už ústavný súd judikoval (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09), že lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu s výnimkou prípadov, ak to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú (porovnaj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Bulena a spol. verzus Česká republika a rozhodnutie uverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Českej republiky vo zv. 29/uznesenie č. 3 a pod.).

Ústavný súd na záver dodáva, že akceptovaním námietky sťažovateľa by vznikol ústavne neprípustný stav, keď by o rovnakej veci rozhodovali paralelne dva orgány súdneho typu (IV. ÚS 146/08). Išlo by o taký stav, ktorý je v právnom štáte neaprobateľný.

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady *ratione temporis* ju odmietol ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, neprichádzalo už do úvahy rozhodovanie o ďalších nárokoch sťažovateľa v nej uplatnených.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. februára 2010